

РЕШЕНИЕ

№ 2115

гр. София, 27.03.2019 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 14.09.2017 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Бузова

при участието на секретаря Детелина Начева, като разгледа дело номер **9608** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 АПК вр. чл.72, ал.4 ЗМВР (ред. – до изм., ДВ, бр.77 от 2018 г.) вр. § 149, ал.1 от ПЗР на ЗИДАПК (ДВ, бр.77 от 2018 г.).
Образувано е по жалба вх. №24216/21.09.2016 г. по описа на Административен съд София-град, на В. Й. Г., ЕГН [ЕГН] с адрес - [населено място], [улица], вх.Б, ет.1, ап.27, с пълномощник адв.К. М. – САК, уточнена с „искане №1/11.10.2016 г.“ като подадена срещу Заповед за задържане на лице рег. №2341 от 21.09.2016 г. на полицейския орган - инспектор Д. Г. Г.-К. в 06 РУ-СДВР, с искане за отмяната ѝ, като незаконосъобразна. Наведените с жалбата основания за оспорване на заповедта са противоречие с материалния закон, съществени нарушения на административнопроизводствените правила и несъответствие с целта на закона - чл.146, т.4, т.3 и т.5 АПК. Жалбоподателят твърди, че оспорената заповед е втора в рамките на 3 дни. С първата Заповед рег №2926/18.09.2016 г., издадена от И. В. Д. – младши инспектор при 06 РУ-СДВР, жалбоподателят бил задържан за срок от 24 часа. Преди да бъде освободен, в следобедните часове на 19.09.2016 г. бил разпитан като

свидетел по д.п.№15199/2016 г. в 06 РУ-СДВР, пр.пр.№15701/2016 г. на СГП, водено срещу неизвестен извършител за престъпление по чл.249 НК. Всъщност именно по това наказателно производство жалбоподателят бил задържан за 24 часа и то след като вече бил разпитан като свидетел. Срещу жалбоподателя нямало повдигнато „наказателно обвинение“ по смисъла на ЕСПЧ. Връчена му била призовка за явяване като свидетел за 21.09.2016 г. Жалбоподателят се явил на датата на този разпит, но бил разпитан по друго наказателно производство - д.п. №1912/2016 г., 06 РУ-СДВР, пр.пр.№20871/2016 г. на СРП, водено срещу неизвестен извършител за престъпление по чл.216 от НК от р.п. С. К.. Тази заповед била оспорена с жалба вх. №24215/21.09.2016 г. до Административен съд София-град. След приключване на разпита в кабинета на р.п. С. К., влязла жена, която се представила като Г. и казала, че „ще работи“ с жалбоподателя и тогава се установило, чет ще бъде задържан за 24 часа по ЗМВР. Жалбоподателят моли Заповед за задържане на лице рег. №2341 от 21.09.2016 г. на полицейския орган при 06 РУ-СДВР да бъде отменена.

Ответният полицейски орган - инспектор Д. Г. Г.-К. в 06 РУ-СДВР в първо с.з. оспори жалбата като неоснователна и недоказана.

Административен съд-София град, след като прецени събраните по делото доказателства ведно с доводите на страните, приема от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт, който може да бъде оспорен по съдебен ред пред административен съд на основание чл.72, ал.4 от ЗМВР /в действащата му редакция до изм. – ДВ, бр. 77 от 2018г., в сила от 1.01.2019 г./, от лице с правен интерес от оспорването /чл.147, ал.1 АПК/, в качеството на засегнат от акта адресат. Спазен е 14-дневния преклузивен срок по чл.149, ал.1 АПК, предвид датата на издаване на заповедта и датата на подаване на жалбата до съда - 21.09.2016 г.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Със Заповед за задържане на лице рег.№2341 от 21.09.2016 г. на полицейския орган - инспектор Д. Г. Г.-К. в 06 РУ-СДВР, жалбоподателят е задържан на 21.09.2016 г. в

10.05 часа за срок от 24 часа. Приложеното със заповедта правно основание, посочено в нея, е чл.72, ал.1 от ЗМВР, като не е уточнена приложената конкретна хипотеза /от т.1 до т.7 от с.н./, а като фактическо основание е вписано: “установяване на съпричастност към извършено престъпление по ДП ЗМК 1911/2016 г.- на 30.06.2016 г. увредил АТМ устройство в [населено място], [улица] - престъпление по чл.216 от НК.“ В заповедта е отразено, че В. Й. Г. е получил екземпляр от нея, както и че е освободен в 16.35 часа на същата дата - 21.09.2016 г., удостоверено с подпис на лицето.

Оспорената Заповед рег. №2341/21.09.2016 г. действително е втора за задържане на същото лице. Първата по време Заповед рег. № 2926/18.09.2016 г. на полицейския орган при 06 РУ – СДВР е във връзка с това, че на 18. 09. 2016 г. около 21.50 ч. автопатрул е изпратен от дежурния на адрес в [населено място], [улица], за две лица които източват банкомат на Ц., като при пристигането на място са задържани лицата П. Я. Б. и В. Г.. В джоба на П. Я. Б. е била открита метална пластина, а до мястото на произшествието била захвърлена банкова карта, като двете лица са задържани по чл.249, ал.1 и ал.3 НК и заведени в 06 РУ - СДВР, където е била издадена заповедта. Жалбата на В. Й. Г. срещу Заповед рег. № 2926/18.09.2016 г. на полицейския орган при 06 РУ – СДВР е отхвърлена с решение № 7426 от 25.11.2016 г. по адм. дело № 9607/2016 г. на Административен съд С.-град, Първо отделение, 5 състав, оставено в сила с решение № 789 от 21.06.2017 г. по адм.дело № 323/2017 г. на ВАС, V о.

В административната преписка по издаване на процесната заповед е приобщена докладна записка от 01.07.2016 г. на инспектор Н. е видно, че във връзка с разпореждане на ОДЧ - 06 РУ-СДВР е посетено произшествие за повреден банкомат на [фирма], находящ се в [населено място], [улица]. На място е разговаряно с управителя на офиса Т. И. З., която е заявила, че при отварянето му са установили повреждане на банкомата в областта на четеца и липсата на два плафона на лампите. Офисът имал охранителни камери, записващи 24 часа.

От докладна записка от 19.09.2016 г. (л.76) на инспектор Д. Г. от 06 РУ - СДВР, се установява, че на 18.09.2016 г. след подаден сигнал за лица, които осъществяват нерегламентиран достъп до четеца на банкомат, монтиран в [населено място],

[улица] на място са задържани лицата В. Й. Г. и П. Я. Б.. При извършени на място процесуално-следствени действия (ПСД) в лицата и автомобила, с който се придвижват са намерени и иззети пластични банкови карти и метална пластина с големина и форма на банкова карта. След преглед на видеозаписите, иззети по ДП 230 ЗМК 1912/2016 г. е установено, че описанието на лицата, задържани на 18.09.2016 г. в 06 РУ - СДВР напълно съвпада с това на лицата, заснети с охранителните видеокамери, монтирани на АТМ, находящ на адрес: [населено място], [улица].

Видно от протокол за разпит на свидетел от 21.09.2016 г. (л.83), В. Й. Г. е отказал да даде показания, да съдейства, да предостави сравнителен материал, да участва в ПСД. Разпитът му е приключил 09.40 часа, а в 10.05 часа е издадена оспорената заповед за задържане.

При така приетото за установено от фактическа страна съдът обуславя следните правни изводи:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен полицейски орган и не е осъществено основанието по чл.146, т.1 АПК. Компетентността на органа, издател на акта, произтича от чл.57, ал.1 от ЗМВР и чл.74, ал.1, вр. чл.72, ал.1 ЗМВР.

Установената в приложимата специална норма на чл.74, ал.2 вр. ал.1 ЗМВР вр. чл.146, т.2 АПК форма за издаване на оспорената заповед не е спазена, доколкото не е посочена конкретната хипотеза на приложеното правно основание по чл.72, ал.1 ЗМВР. Това нарушение не е съществено, тъй като посоченото фактическо основание е достатъчно ясно и пълно и сочи конкретната приложима правна квалификация по чл.72, ал.1 ЗМВР, а именно по т.1 от с.н. - лице, за което има данни, че е извършило престъпление (установяване на съпричастност към извършено престъпление по ДП ЗМК 1911/2016 г.- на 30.06.2016 г., увредил АТМ устройство в [населено място], [улица] - престъпление по чл.216 НК).

Отделно от това още с Тълкувателно решение № 16/31.03.1975 г. на ОСГК на ВС е прието, че мотивите към административния акт могат да бъдат изложени отделно от самия него (в друг документ към преписката). Затова при осъществявания от съда контрол, релевантни към преценката за спазването на изискването за мотивираност на

административния акт са и документите по преписката. В случая в докладните записки и документите по преписката се съдържат конкретните факти, които обезпечават, както правото на задържаното лице да разбере основанията на органа за задържането му и да упражни в пълен обем правото са на защита при оспорването на издадения административен акт, така и осъществяването на дължимия съдебен контрол за законосъобразност на упражненото с издаването на оспорената заповед правомощие.

Не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, като правилно е приложен и материалния закон:

Видно от приложената в преписката декларация /л.9/, жалбоподателят при задържането му е бил запознат с правата, които има, като не е спорно, че е присъствал и адв. К. М., и е осигурена поисканата от него адвокатска защита.

Нормата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР изиска да са налице данни, че лицето е извършило престъпление, а не да му е повдигнато обвинение или да са налице достатъчно данни за образуването на наказателно производство. За да кореспондира правното с фактическото основание за издаване на заповедта не е необходимо лицето към този момент да е било привлечено като обвиняем, а е достатъчно да са налице данни за извършеното престъпление, каквито данни се събрани от полицейските органи при задържането на лицето. След преглед на видеозаписите, иззети по ДП 230 ЗМК 1912/2016 г. е установено, че описанието на лицата, задържани на 18.09.2016 г. в 06 РУ СДВР по повод нерегламентираното манипулиране на друг банкомат и на друга банка, напълно съвпада с описанието на лицата, заснети с охранителните видеокамери, монтирани на АТМ находящ на адрес:гр.С., [улица] на Р. Б..

Съгласно чл.30, ал.1 от Конституцията на Република България всеки има право на лична свобода и неприкосновеност. Разпоредбата на чл.30, ал.2 КРБ предвижда, че никой не може да бъде задържан, подлаган на оглед или обиск или на друго посегателство върху личната неприкосновеност освен при условията и по реда, определени със закон.

Съгласно член 5, § 1, изр.1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните

свободи, ратифицирана със закон на Народното събрание от 31 юли 1992 г. /ДВ, бр. 66 от 1992 г./, в сила за Република България от 7 септември 1992 г. /“Европейска конвенция за правата на човека” – ЕКПЧ/ всеки има право на свобода и сигурност. Тази разпоредба защитава физическата свобода на лицето, която Европейския съд по правата на човека /ЕСПЧ/ разглежда заедно с правата по чл.2, чл.3 и чл.4 ЕКПЧ като първите по степен сред основните права, които защитават физическата сигурност на лицето /решение на ЕСПЧ от 03.10.2006 г. делото на М. v UK, жалба № 543/03 - § 30/. Всички видове лишаване от свобода от държавата са предмет на чл.5 ЕКПЧ, а защитеното от разпоредбата право на свобода и сигурност се прилага за всеки. След прогласяването му и за да го гарантира, член 5, § 1, изр.2 ЕКПЧ постановява, че никой не може да бъде лишен от свобода освен в изрично посочените в б.“а” - б.“f” случаи и само в съответствие с процедури, предвидени от закона. В юриспруденцията на ЕСПЧ трайно са изведени няколко стандарта при закрилата на това право. Първият е изчерпателност на изключенията по член 5, § 1, изр.2, б.“а” – б.“f” ЕКПЧ, чието тълкуване трябва да е задължително стриктно, а разширителните обосновки при приложението им са недопустими /решение на ЕСПЧ от 22.02.1989 г. по дело С. v I., жалба № 11152/84 - § 41/. Целта е да се гарантира, че никой няма да бъде произволно лишен от свобода на основание, което не е предвидено в конвенцията. Вторият е законност на лишаването от свобода по националния закон, както от процесуална, така от материалноправна страна, и скрупулъзно придържане към принципа за върховенството на закона /решение на ЕСПЧ от 24.10.1979 г. по делото W. v. N., жалба № 6301/73 - § 37 - § 39/. При съблюдаване на този фундаментален за всяко едно демократично общество принцип, лишаване от свобода, което е произволно, не може да е законно /решение на ЕСПЧ от 21.02.1976 г. по делото G. v. UK, жалба № 4451/75-§ 34/. За целта член 5, § 2 - § 5 ЕКПЧ гарантират сбор от материалноправни права, свеждащи до минимум рисковете от произвол при лишаване от свобода. Такова е правото по член 5, § 2 ЕКПЧ задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за ареста си при задължение на държавата чрез компетентния национален орган да обоснове всяко лишаване от свобода на всеки един етап.

Без съмнение със задържането по процесната заповед жалбоподателят е лишен от свобода по смисъла на член 5 ЕКПЧ, което е крайна форма на ограничаване на

свободата му на придвижване по член 2 от Протокол № 4 към ЕКПЧ - държан от 10.05 ч. на 21.09.2016 г. до 16.35 ч. на 21.09.2016 г. в място за настаняване от затворен тип - помещение за задържане в 06 РУ-СДВР.

Ето защо проверката следва да се прави през общия принцип на законност на лишаването от свобода с оглед изискванията на процедурата, предвидена в националния закон, съгласно член 5, изр.1 ЕКПЧ, която включва извършването на задържане /решение на ЕСПЧ от 30.08.1990г. по дело F., C. and H. v UK, жалби № 12244/86, 12245/86 и 12383/86 - § 29/ и с оглед наличието на материалноправните предпоставки от конкретното приложено основание за лишаване от свобода по член 5, § 1, изр.2, б."а" – б."f" ЕКПЧ. Двете изисквания за процесуалната и материална редовност в юриспруденцията на ЕСПЧ се припокриват и нерядко сливат в общо изискване лишаването от свобода да е законно (решение на ЕСПЧ от 21.02.1990г. по дело Van der Leer v N., жалба № 11509/85 - § 27 - § 31). Освен че следва да е надлежно осъществено на някое от основанията по член 5, § 1, изр.2, б."а" – б."f" ЕКПЧ при спазване на националния закон, то трябва да е съвместимо с общия принцип за закрила от произволно лишаване от свобода.

Процесното задържане покрива стандартите за законност и за непроизволност като основополагащи общи принципи при ограниченията на правото на свобода и сигурност.

Оспораната заповед съдържа фактически основания за задържането на жалбоподателя. По силата на член 5, § 2 ЕКПЧ на всяко арестувано лице трябва да бъдат съобщени на разбираем за него прост, нетехнически език, основните правни и фактически основания за ареста му, така че да може, ако го сметне за подходящо, да оспори законността му пред съда в съответствие с член 5, § 4 ЕКПЧ (решение на ЕСПЧ от 21.02.1990 г. по дело Van der Leer v N., жалба № 11509/85 - § 28; решение на ЕСПЧ от 30.08.1990 г. по дело F., C. and H. v UK, жалби № 12244/86, 12245/86 и 12383/86 - § 40). Тъй като законност означава такава и по вътрешното право, и по Конвенцията, подлежащата на предоставяне на лицето информация по член 5, § 2 ЕКПЧ трябва да се отнася до приложеното спрямо него основание по чл.72, ал.1 ЗМВР и до това по член 5, § 1, изр.2, б."а" – б."f" ЕКПЧ (решение на ЕСПЧ по дело

M., O’N. and E. v UK, жалби № 8022/77, 8025/77 и 8027/77).

Фактите, които пораждат подозрение в извършването на престъпление и обосновават първоначалното задържане на лицето не трябва да са от същото ниво както тези, необходими за осъждането му или дори за повдигането на обвинение (решение на ЕСПЧ от 28.10.1994 г. по дело M. v UK, жалба № 14310/98 - § 55). Съответно не се изисква съобщената на лицето при ареста му информация да е пълна и изчерпателна (решение на ЕСПЧ по дело X v G., жалба № 8098/77). Във всички случаи, обаче, подозренията в извършването на престъпление при първоначалното задържане трябва да бъдат конкретизирани в степен и да бъдат съобщени така, че арестуваното лице да добие незабавно известна представа в какво е заподозряно (решение на ЕСПЧ от 11.07.2000 г. по дело D. v T., жалба № 20869/92 - § 56, решение на ЕСПЧ от 07.12.1999 г. по дело K. v UK, жалба № 40451/98). Целта на член 5, § 2 ЕКПЧ лицето да узнае бързо основанията основните фактически и правни основания за ареста си като предпоставка за прилагане на предвидената с член 5, § 4 ЕКПЧ гаранция за оспорване на законността му по съдебен ред.

Обжалваната заповед съдържа фактически основания за постановеното с нея задържане на В. Й. Г., конкретизирани в степен, която покрива минималните стандарти за мотивираност на акта. Заповедта е допълнително мотивирана и чрез материалите от административната преписка. При наличие на фактическо основание, конкретно приложеното правно основание по чл.72, ал.1 от ЗМВР може да се изведе косвено чрез него, а именно това по т.1 от с.н., както съдът вече посочи.

Всяко изключение от свободата на придвижване следва да отговаря на целта „да е пропорционално и обществено оправдано в едно демократично общество“. Наличието на такава цел на задържането - „обосновано подозрение“ по чл. 5 § 1, подточка "с" ЕКПЧ, не зависи от нейното постигане, не се изисква полицията да е получила достатъчно доказателства за повдигане на обвинение в момента на ареста или по време на задържането на жалбоподателя. Същевременно, за да има обосновано подозрение, трябва да съществуват факти или информация, които да убедят безпристрастния наблюдател, че засегнатото

лице може да е извършило престъпление (решението по делото L. срещу Италия, Решение от 06 април 2000 г., точка 152). „Обоснованото подозрение“ не може да бъде общо и абстрактно, а това означава, че трябва да има факти или информация, които биха задоволели и обективен наблюдател, че въпросното лице е извършило конкретно престъпление (решение по делото P. and P. v. B.. Жалби № 50027/08 и № 50781/09/.

В тази връзка съдът намира, че установените по делото факти създават обосновано подозрение към момента на задържането на жалбоподателя за извършване на конкретно престъпно посегателство. По силата на чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Задържането като принудителна административна мярка се предприема от полицейския орган при условия на оперативна самостоятелност. Полицията е изпълнително-разпоредителен орган, който осъществява държавното управление в сферата на опазване на обществения ред, противодействие на престъпността, гарантиране правата и свободите на гражданите, спазване на законността и защита на собствеността и има три функции - защитна, принудителна и превантивна, защитна - защитава правата и свободите на гражданите, принудителна - осъществява държавната принуда и превантивна - предотвратяване и пресичане на престъпления и други правонарушения, която се осъществява чрез индивидуална и обща превенция. Данните по делото сочат съпричастност на жалбоподателя към извършване на престъпно посегателство-увреждане на АТМ устройство на [фирма] в [населено място], [улица] преди издаването на заповедта за задържане. Следователно били са налице достатъчно данни за престъпно посегателство, което е основание за прилагането на ПАМ по смисъла на чл.72 ЗМВР, като не е било необходимо към момента на полицейското задържане тези данни да са пълни или категорично да уличават лицето в извършване на престъпление, както и точна правна квалификация по НК. Понятието "данни" по смисъла на

ЗМВР и "достатъчно данни" по смисъла на чл. 207, ал. 1 от НПК имат различно съдържание. При налагането на ПАМ са необходими данни за извършено престъпление, достатъчни, за да се направи извод, че лицето има връзка с извършеното деяние. Не е нужно да се преценява дали са налице достатъчно данни за образуване на наказателно производство. Самото предположение за съпричастност на лицето дава право на полицейския орган да наложи мярката до изясняване на обстоятелствата (решение № 6100 от 16.05.2017 г. на ВАС по адм. д. № 4388/2016 г., V о.). Описаното в докладните записки дава основание да се предположи, че жалбоподателят може да има участие в извършено престъпление, поради което за да се съдейства за разкриването на престъплението и да се избегне опасността от укриването му като извършител, спрямо него е приложена принудителната административна мярка по чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР и същият е задържан за срок до 24 часа в поделенията на МВР.

Изложеното налага извод, че спорната принудителна административна мярка е приложена спрямо жалбоподателя в съответствие нормативните изисквания, като ограничаването на правото на свободно придвижване е само с оглед постигане на предвидени в закона цели: да се съдейства за разкриване на престъпление и да се осуети възможността за укриване на извършителя. Поради това, ограничаването на правата на жалбоподателя не е по-значително от необходимото за целта (решение № 5070 от 24.04.2017 г. на ВАС по адм. д. № 3527/2016 г., решение № 7349 от 13.06.2017 г. на ВАС по адм. д. № 3903/2016 г.; решение № 13906 от 19.12.2016 г. на ВАС по адм. д. № 11066/2015 г.; решение № 363 от 12.01.2017 г. на ВАС по адм. д. № 10527/2015 г.)

По така изложените съображения, съдът намира жалбата за неоснователна и като такава я отхвърля на основание чл.172, ал.2, предложение последно АПК вр. § 149, ал.1 от ПЗР на ЗИДАПК (ДВ, бр.77 от 2018 г.).

Страните не претендират разноски, поради което съдът не се произнася по

присъждането им съгласно чл.80 – чл.81 ГПК вр. чл.144 АПК.

Водим от горното, Административен съд- София-град, Първо отделение, 21 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на на В. Й. Г., чрез пълномощника му-адв.К. М.- САК, срещу Заповед за задържане на лице рег.№2341 от 21.09.2016 г. на полицейския орган-инспектор Д. Г. Г.-К. в 06 РУ-СДВР при Столичната дирекция на вътрешните работи.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му с връчени преписи.

СЪДИЯ:_____